

4. Da li je izdavan materijal koji se ne mora trajno čuvati. Ukazati na praznine. Navesti dijelove građe koje se nalaze po drugim ustanovama (arhivima, bibliotekama, muzejima).

5. Naznačiti ako je građa u cjelini ili većim dijelom pisana na stranom jeziku.

6. Pristupačnost građe za naučno istraživanje. Postoje li inventari, regesta i druga pomagala. Ako su objavljeni, navesti bibliografske podatke. Navesti registraturne pomoćne knjige (urudžbeni zapisnici, kazala). Da li je građa mikrofilmovana.

7. Da li je građa naučno iskorištena i da li je djelomice ili u cjelini objavljena. U posljednjem slučaju navesti bibliografske podatke.

III. Osnovni sadržaj građe.

Opći sumarni podaci o građi. Kakve vrste dokumenata ona sadržava. Koje podatke, za kakve teme pruža historičaru.

N. B. Treba napomenuti da je ovdje iznesen samo idealni plan za izradu jednog vodiča kroz arhiv. Razumije se da će mogućnost obrade gore navedenih teza, broj i točnost podataka zavisiti o raznim okolnostima, u prvom redu o stupnju sreenosti arhivske građe i poznavanju materije. Prema tome će vodič biti odraz situacije u određenom vremenskom razdoblju, odraz sadašnjeg stanja. Varijabilnost podataka u vodiču ne treba da bude zapreka da se već u ovoj godini ne započne sa pripremnim radovima na njegovoj izradi.

Svi podaci treba da budu sažeti i izneseni u najkraćoj formi, a naročitu pažnju treba posvetiti razradi III dijela s obzirom na interese naše historijske nauke.

Krešimir Nemeth

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 1959. GODINU ARHIVA ZA HISTORIJU RADNIČKOG POKRETA U ZAGREBU

Arhiv za historiju radničkog pokreta osnovan je 1. I 1957. godine odlukom Izvršnog vijeća NRH od 29. XII 1956. godine, a izrastao je iz bivšeg Historijskog odjeljenja CK KPH, koje je osnovano 1949. godine.

Arhiv je organizaciono podijeljen u dva odsjeka.

I. Odsjek Arhiva i Odsjek dokumentacije. Arhiv skuplja, sređuje i objavljuje dokumentaciju iz historije KPH i radničkog pokreta. U 1959. godini težište rada bilo je također na prikupljanju i sređivanju arhivske građe. U ovoj godini Arhiv je preuzeo dokumentaciju NOB-e iz Muzeja narodne revolucije u Zagrebu, te memoarsku građu i fotografije XXXII divizije, a isto tako i fond »Radničke komore« od Saveza sindikata Jugoslavije — Republičkog vijeća za NRH. Arhiv je bio naročito angažiran u proslavi 40-godišnjice KPJ u odabiranju dokumenata za izložbe, te pružanju dokumentacije historičarima, novinarima i historijskim grupama pri KK SKH.

U fondu I A i I B sređeni su leci koje su izdali partijski, skojevski i sindikalni forumi u vezi s raznim akcijama Komunističke partije kao odgovor na postupak režima oko proslava Prvog maja, oktobarske revolucije, rata u Španiji, izbora u staroj Jugoslaviji, štrajkova itd. Izrađeni su regesti, te je na taj način dokumentacija pristupačna istraživaču.

Dokumentacija iz fonda I B, koja se odnosi na revolucionarnu aktivnost KPJ i radničkog pokreta, a potječe iz upravnog aparata bivše Jugoslavije, došla je u Arhiv u razasutom stanju, te je u ovoj godini nastavljeno dalje sređivanje. Radilo se i na prikupljanju memoarske građe; skupljeno je oko 150 izvjava o studentskom pokretu na Zagrebačkom sveučilištu između dva rata, kao i originalna dokumentacija i fotografije o omladinskom pokretu u Zagrebu, koja je bila u privatnom vlasništvu pojedinaca. Popunjena je bibliografija radničke štampe u Hrvatskoj za razdoblje od 1874-1941. godine i priređena za štampu.

U Fondu II C sređena je dokumentacija SKOJ-a (1942-1945. god.), te sva dokumentacija iz 1945. godine (partijskih komiteta i vojnih jedinica). Prepisana je dokumentacija iz 1943. godine, te su na taj način zaštićena sva originalna dokumenta od upotrebe.

U Fondu II D sređena su dokumenta MUP-a i Općeg upravnog povjereništva.

Odsjek za dokumentaciju

U okviru Odsjeka za dokumentaciju radila je i republička redakcija »Zbornika sjećanja«, koja je sakupila materijale za »Zbornik«, čije je izlaženje pokrenuo CK SKJ. Sam rad na prikupljanju sjećanja obogatio je dokumentaciju o pojedinim događajima i ličnostima. Skupljeno je oko 600 izvjava (2.500 stranica od 350 autora). Ovaj odsjek surađuje sa Glavnim odborom Saveza boraca, kao i s koordinacionim odborom Saveza boraca za Slavoniju, naročito kod obilježavanja mjesta iz NOR-a.

U 1959. godini sređena je štampa NOB (štampa pojedinih komiteta i NOO-a, vojna štampa i štampa omladinskih organizacija) kompletiran je (koliko je bilo moguće) »Srp i čekić« od 1926-1940. godine i pripremljen za štampu. Izrađena su 2 filma o partijskoj ilegalnoj štampi i štampi iz NOB. Od vojne štampe izdvojene su džepne novine i bataljonski listovi i predani Vojno-historijskom institutu. U 1959. godini izrađena je hronologija važnijih događaja iz historije jugoslavenskog radničkog pokreta. Hronologiju je umnožio Republički odbor za proslavu 40-godišnjice KPJ i poslao na teren, kao i svima zainteresiranim naročito redakcijama listova i Radio-stanici. Drugovi iz ovog odsjeka radili su na pripremanju sastanaka i materijala za pojedine sjednice, komisije za historiju SKJ pri CK SKH. Također je davana pomoć grupama za historiju pri Kotarskim komitetima SKH.

Biblioteka

Biblioteka Arhiva je zatvorenog tipa, ona služi za potrebe Arhiva. U knjižnom fondu nalazi se preko 2.000 knjiga: djela iz opće i nacionalne historije, neka djela iz regionalne i lokalne historije, biografije pojedinih znamenitih ličnosti, djela iz filozofije, naročito iz oblasti marksizma-lenjinizma, djela iz područja prava, sociologije i historije radničkog pokreta. Znatno je zastupljena politička literatura, razne spomenice, jubilarna izdanja pojedinih ustanova, zatim razne enciklopedije, rječnici, priručnici, bibliografije i drugo. U ovoj godini biblioteka je sređena po principu decimalne klasifikacije.

Slavka Kalinić